

ПРЕВОД

КОНВЕНЦИЯ ЗА КОМПЕТЕННОСТТА, ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО, ПРИЗНАВАНЕТО, ИЗПЪЛНЕНИЕТО И СЪТРУДНИЧЕСТВОТО ВЪВ ВРЪЗКА С РОДИТЕЛСКАТА ОТГОВОРНОСТ И МЕРКИТЕ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕЦАТА

(сключена на 19 октомври 1996 г.)

Страните, подписали настоящата конвенция,

имайки предвид нуждата от подобряване закрилата на децата в отношенията с международен характер,

желаейки да избегнат стълкновенията между техните правни системи в материята на компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на мерките за закрила на децата,

напомняйки значимостта на международното сътрудничество за закрилата на децата,

потвърждавайки първостепенното значение на висшия интерес на детето,

отбелязвайки, че Конвенцията от 5 октомври 1961 г. относно компетентността на органите и приложимото право в областта на закрилата на непълнолетните се нуждае от ревизия,

желаейки да установят общи разпоредби в съответствие с Конвенцията на Обединените нации за правата на детето от 20 ноември 1989 г.,

се споразумяха за приемането на следните разпоредби:

ГЛАВА I

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА КОНВЕНЦИЯТА

Член 1

1. Целите на настоящата конвенция са:

- а) да определи държавата, чиито органи имат компетентност да вземат мерки, насочени към закрила личността или имуществото на детето;
- б) да определи приложимото право, което следва да се прилага от тези органи при упражняване на тяхната компетентност;
- в) да определи приложимото право при родителската отговорност;
- г) да осигури признаването и изпълнението на мерките за закрила във всички договарящи държави;
- д) да установи необходимото сътрудничество между органите на договарящите държави за постигане целите на конвенцията.

2. За целите на настоящата конвенция терминът „родителска отговорност“ включва родителска власт или всяка друга

аналогична властова връзка, която определя правата, правомощията и отговорностите на родителите, настойниците или другите законни представители по отношение личността или имуществото на детето.

Член 2

Конвенцията се прилага спрямо деца от момента на раждането им до навършване на 18 години.

Член 3

Мерките, посочени в член 1, могат по-специално да се отнасят до:

- а) предоставяне, упражняване, лишаване или ограничаване на родителската отговорност, както и нейното делегиране;
- б) правото на упражняване на родителските права, включително права, отнасящи се до грижата за личността на детето, и по-специално правото на определяне на неговото местопребиваване, както и правото на лични отношения, включително правото на отвеждане на детето за определен период на място, различно от обичайното му местопребиваване;

- в) настойничество, попечителство или други сходни институти;
- г) определянето и функциите на лицето или органа, натоварени да се грижат за личността или имуществото на детето, да го представляват или да го подпомагат;
- д) настаняването на детето в приемно семейство или институция или осигуряване на грижи за детето чрез *kafala* или друг подобен институт;
- е) надзор от страна на държавните органи по отношение грижите за детето, полагани от лицето, на което е поверено детето;
- ж) управлението, запазването или разпоредването с имуществото на детето.

Член 4

Конвенцията не се прилага за:

- а) установяването или оспорването на произхода;
- б) решението за осиновяване, подготвителните мерки, както и унищожаването и прекратяването на осиновяването;
- в) имената на детето;
- г) еманципацията;
- д) задълженията за издръжка;
- е) попечителството или наследяването;
- ж) социалното осигуряване;
- з) мерките от общ характер по въпросите на образованието или здравето;
- и) мерките, взети във връзка с престъпления, извършени от деца;
- й) решения за правото на убежище и в областта на имиграцията.

ГЛАВА II

КОМПЕТЕНТНОСТ

Член 5

1. Съдебните или административните органи на договарящата държава, в която детето има обичайно местопребиване, имат компетентност да вземат мерки за закрила на личността или имуществото на детето.
2. По силата на член 7, в случай на промяна на обичайното местопребиване на детето в друга договаряща държава, компетентност имат органите на държавата, в която е новото обичайно местопребиване на детето.

тентност имат органите на държавата, в която е новото обичайно местопребиване на детето.

Член 6

1. При деца бежанци и деца, които са изселени в друга държава поради безредици в тяхната собствена държава, органите на договарящата държава, на територията на която се намират децата в резултат на тяхното изселване, имат компетентността, посочена в член 5, параграф 1.

2. Разпоредбите на предходния параграф са приложими също и за деца, чието обичайно местопребиване не може да бъде установено.

Член 7

1. В случай на незаконно прехвърляне или задържане на детето органите на договаряща държава, в която детето е имало обичайно местопребиване непосредствено преди прехвърлянето или задържането, запазват своята компетентност до момента, когато детето придобие обичайно местопребиване в друга държава, и

а) всяко лице, институция или друг орган, на който е предоставено правото на упражняване на родителски права, са изразили съгласие с прехвърлянето или задържането, или

б) детето е пребивавало в тази друга държава най-малко една година след като лицето, институцията или органът, имащи право да упражняват родителски права, узнаят или е следвало да узнаят за местонахождението на детето и в този период никаква молба за неговото връщане не е подадена и разгледана, и детето се е интегрирало в новата си среда.

2. Прехвърлянето или задържането на детето следва да се смята за незаконно, когато:

а) то е в нарушение на правото на упражняване на родителските права, предоставени на лице, институция или всеки друг орган, самостоятелно или съвместно, съгласно законодателството на държавата, в която детето е имало обичайното си местопребиване непосредствено преди прехвърлянето или задържането; и

б) към момента на прехвърлянето или задържането това право е било ефективно упражнявано, самостоятелно или съвместно, или е щяло да бъде упражнено, ако тези събития не са настъпили.

Правото на упражняване на родителски права, посочено в буква а), може да произтича от закона, от съдебно или административно решение или от споразумение, което е в сила според правото на тази държава.

3. Докато органите, посочени в параграф 1, запазват своята компетентност, органите на договарящата държава, в която е прехвърлено детето или в която то е задържано, могат да вземат само такива спешни мерки по силата на член 11, каквито са необходими за закрила на личността или имуществото на детето.

Член 8

1. По изключение, ако органът на договарящата държава, който има компетентност по член 5 или 6, смята, че органът на друга договаряща държава би имал повече възможности в конкретния случай да прецени как най-добре да се защитят интересите на детето, той може:

— да замоли орган пряко или с помощта на централния орган на своята държава да приеме компетентността относно мерките за закрила, каквито смята за необходими, или

— да отложи да се произнесе и да покани страните по делото да подадат такава молба пред органа на другата държава.

2. Договарящите държави, чиито органи могат да бъдат замолени при условията, предвидени в предходния параграф, са:

- а) държавата, чийто гражданин е детето;
- б) държавата, в която се намира имуществото на детето;
- в) държавата, чиито органи са сезирани с молба за развод или за фактическа раздяла на родителите на детето, или за унищожаване на техния брак;
- г) държавата, с която детето има тясна връзка.

3. Органите могат да разменят мнения.

4. Замоленият или сезираният орган съгласно параграф 1 може да приеме компетентността, предоставена от органа, имащ компетентност по силата на член 5 или 6, ако той прецени, че това би било във висш интерес на детето.

Член 9

1. Ако органите на договарящите държави, посочени в член 8, параграф 2, сметнат, че имат повече възможности в конкретния случай да съобразят как най-добре да се защити висшият интерес на детето, те могат:

— да замолят компетентния орган на договарящата държава, в която е обичайното местопребиваване на детето, пряко или посредством централния ѝ орган, да им се позволи да упражняват компетентност за вземане на мерките за закрила, каквито те смятат за необходими, или

— да поканят страните по делото да представят такава молба пред органа на договарящата държава, в която е обичайното местопребиваване на детето.

2. Органите могат да разменят мнения.

3. Органът, който инициира подаването на молбата, може да упражнява своята компетентност на мястото на органа на договарящата държава, в която е обичайното местопребиваване на детето, само ако последният е приел молбата.

Член 10

1. Без да се нарушават разпоредбите на членове от 5 до 9, органите на дадена договаряща държава при упражняването на своята компетентност при разглеждане на молби за развод или фактическа раздяла на родителите на дете, което има постоянно местопребиваване в друга договаряща държава, или за унищожаване на техния брак могат, ако законът на държавата допуска това, да вземат мерки, насочени към закрила на личността или имуществото на детето, ако:

- а) в момента на започването на производството поне един от родителите на детето има обичайно местопребиваване в тази държава и единият от тях има родителската отговорност към детето, и
- б) компетентността на тези органи да вземат такива мерки е приета от родителите, както и от всяко друго лице, на което е възложена родителската отговорност към детето, и това е в съответствие с висшия интерес на детето.

2. Компетентността, предвидена в параграф 1, за вземане на мерки за закрила на детето се прекратява веднага с влизане в сила на решението, уважаващо или отхвърлящо молбата за развод, фактическата раздяла или унищожаването на брака, или ако процесът е прекратен на друго основание.

Член 11

1. Във всички спешни случаи органите на всяка договаряща държава, на чиято територия се намира детето или неговото имущество, са компетентни да вземат необходими мерки за закрила.

2. Мерките, взети по силата на параграф 1, по отношение на дете, което има обичайно местопребиваване в договаряща държава, преустановяват своето действие веднага щом компетентните органи, които имат компетентност по силата на членове от 5 до 10, вземат необходимите според случая мерки.

3. Мерките, взети по силата на параграф 1 по отношение на дете, което има обичайно местопребиваване в недоговаряща държава, преустановяват своето действие във всяка договаряща държава веднага щом необходимите според случая мерки, взети от органите на друга държава, са признати в съответната договаряща държава.

Член 12

1. При спазване на случаите по член 7 органите на договаряща държава, на чиято територия се намира детето или неговото имущество, са компетентни да вземат мерки за закрила личността или имуществото на детето, които имат временен характер и се прилагат на територията на тази държава, доколкото такива мерки не са несъвместими с мерките, вече предприети от органите на основание членове от 5 до 10.

2. Мерките, взети по силата на предходния параграф, по отношение на дете, което има обичайно местопребиваване в договаряща държава, преустановяват своето действие веднага щом компетентните по силата на членове от 5 до 10 органи са се произнесли по отношение на мерките за закрила, които могат да се постановят според случая.

3. Взетите на основание параграф 1 мерки по отношение на дете, което има обичайно местопребиваване в недоговаряща държава, преустановяват своето действие в договарящата държава, в която са взети, веднага щом мерките, постановени според случая от органите на друга държава, се признаят във въпросната договаряща държава.

Член 13

1. Органите на договаряща държава, които на основание членове от 5 до 10 са компетентни да вземат мерки за закрила на личността или имуществото на детето, следва да се въздържат от постановяването им, ако по време на започване на производството са поискани съответстващи мерки от органите на друга договаряща държава, притежаваща също компетентност на основание членове от 5 до 10, които все още са в процес на разглеждане.

2. Разпоредбата на предходния параграф не се прилага, ако органите, пред които първоначално е подадена молбата за мерки, са се отказали от своята компетентност.

Член 14

Мерките, взети съгласно членове от 5 до 10, остават в сила, дори ако след промяна на условията е отпаднало основанието за компетентността на органите, които са ги взели, докато съответните компетентни органи по конвенцията не са ги променили, заменили или прекратили.

ГЛАВА III

ПРИЛОЖИМО ПРАВО

Член 15

1. При упражняването на своята компетентност според разпоредбите на глава II органите на договарящите държави прилагат собственото си право.

2. От друга страна, доколкото закрилата на личността или имуществото на детето изисква това, в изключителни случаи те могат да прилагат или да вземат предвид закона на друга държава, с която конкретният случай е тясно свързан.

3. Ако детето промени обичайното си местопребиваване в друга договаряща държава, правото на тази държава определя от момента на настъпилата промяна условията за прилагане на мерките, приети в държавата на предходното обичайно местопребиваване.

Член 16

1. Възникването и прекратяването на родителската отговорност по силата на закон, без намесата на съдебен или административен орган, се определя от правото на държавата по обичайното местопребиваване на детето.

2. Възникването и прекратяването на родителската отговорност по силата на споразумение или едностранен акт, без намесата на съдебен или административен орган, се определя от правото на държавата на обичайното местопребиваване на детето към момента на влизане в сила на споразумението или едностранния акт.

3. Родителската отговорност, която е възникнала в съответствие с правото на държавата, в която детето има обичайно местопребиваване, продължава да е в сила и след промяна на това обичайно местопребиваване в друга държава.

4. Ако обичайното местопребиваване на детето се промени, възникването на родителската отговорност по силата на закон на лице, на което не е била вече възложена, се определя от правото на държавата, в която е новото обичайно местопребиваване на детето.

Член 17

Упражняването на родителската отговорност се определя от правото на държавата по обичайното местопребиваване на детето. Ако обичайното местопребиваване на детето се промени, упражняването се определя от правото на държавата на новото обичайно местопребиваване на детето.

Член 18

Родителската отговорност, посочена в член 16, може да бъде прекратена или условията за нейното упражняване да бъдат променени посредством мерки, взети с оглед прилагането на настоящата конвенция.

Член 19

1. Валидността на сделка, сключена между трето лице и лице, което е имало право да действа като законен представител на детето съгласно правото на държавата, в която е сключена сделката, не може да бъде оспорвана и третото лице не може да бъде подведено под отговорност поради единственото основание, че лицето не е имало право да действа като законен представител на детето според приложимото право, посочено от разпоредбите на настоящата глава, освен ако третите лица са знаели или е следвало да знаят, че родителската отговорност се определя от това право.

2. Предходният параграф е приложим само ако сделката е сключена между лица, намиращи се на територията на една и съща държава.

Член 20

Разпоредбите на настоящата глава са приложими и когато се отнася за право на недоговаряща държава.

Член 21

1. В настоящата глава терминът „право“ означава законодателството, което е в сила в дадена държава, с изключение на стълкновителните норми.

2. От друга страна, ако приложимото право по член 16 е това на една недоговаряща държава и ако стълкновителните норми на тази държава посочват като приложимо правото на друга недоговаряща държава, приложимо е именно правото на втората. Ако правото на тази друга недоговаряща държава не е приложимо, приложимо право е това, което е посочено в член 16

Член 22

Приложимото право, определено като такова от разпоредбите на настоящата глава, може да не се приложи само ако това прилагане би било в очевидно противоречие с обществения ред и като се има предвид висшият интерес на детето.

ГЛАВА IV

ПРИЗНАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 23

1. Вземите от органите на договаряща държава мерки се признават по силата на закона във всички други договарящи държави.

2. Признаване може да бъде отказано:

а) ако мярката е била взета от орган, чиято компетентност не е произтичала от едно от основанията, посочени в глава II;

б) ако мярката е била взета в рамките на съдебен или административен процес, без на детето да е била предоставена възможност да бъде изслушано, в нарушение с основните принципи на замолената държава, освен ако не се е касало за спешен случай;

в) по молба на всяко лице, което твърди, че ако мярката бъде предприета, тя ще наруши неговата родителска отговорност, без на това лице да се даде възможност да бъде изслушано, освен ако не се е касало за спешен случай;

г) ако такова признаване е в очевидно противоречие с обществения ред в замолената държава, имайки предвид висшият интерес на детето;

д) ако мярката е несъвместима с по-късно взета мярка в недоговаряща държава, в която детето има обичайно местопребиване,

когато по-късната мярка подлежи на признаване в замолената държава;

е) ако не е спазена процедурата, предвидена в член 33.

Член 24

Без да се нарушава член 23, параграф 1, всяко заинтересувано лице може да подаде молба до компетентните органи на договаряща държава да се произнесат относно признаване или непризнаване на мярка, взета в друга договаряща държава. Процедурата се определя от правото на замолената държава.

Член 25

Органът на замолената държава е обвързан с установените факти, въз основа на които органът на държавата, в която е взета мярката, е обосновал своята компетентност.

Член 26

1. Ако мерки, взети в една договаряща държава и подлежащи на изпълнение в нея, следва да бъдат изпълнени в друга държава, при молба от заинтересувано лице те се обявяват за изпълняеми или регистрирани с цел изпълнение в тази държава в съответствие с предвидената в законодателството ѝ процедура.

2. Всяка договаряща държава прилага проста и бърза процедура за обявяване на мерките за изпълняеми или регистрирани с цел изпълнение.

3. Обявяването на мерките за изпълняеми или регистрирани с цел изпълнение може да бъде отказано само по една от причините, посочени в член 23, параграф 2.

Член 27

Преразглеждане по същество на взетата мярка не се прави от органа на замолената държава, освен ако това не е необходимо за прилагането на разпоредбите в предходните членове.

Член 28

Мерките, взети в една договаряща държава и обявени за изпълняеми или регистрирани с цел изпълнение в друга договаряща държава, се изпълняват в последната държава, както ако са взети от нейните органи. Изпълнението се осъществява в съответствие с правото на замолената държава предвид висшият интерес на детето.

ГЛАВА V

СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 29

1. Всяка договаряща държава определя централен орган, който да бъде натоварен със задълженията, произтичащи от конвенцията за договарящата страна.

2. Федералните държави, държавите с повече от една правна система или държавите, които имат автономни териториални единици, са свободни да посочат повече от един централен орган и да определят териториалния или персоналният обхват на техните функции. Когато държава е посочила повече от един централен орган, тя определя централния орган, до който може да се изпращат съобщения, за да бъдат предадени на подходящия централен орган в държавата.

Член 30

1. Централните органи си сътрудничат помежду си и насърчават сътрудничеството между компетентните органи в техните държави за постигане на целите на конвенцията.

2. Във връзка с прилагането на конвенцията те вземат подходящи мерки за осигуряване на информация относно законодателството и институциите в техните държави във връзка със закрилата на децата.

Член 31

Централният орган на договарящата държава директно или посредством публични или други органи предприема подходящи мерки, за да:

- а) улесни обмена на информация и да предложи помощта, предвидена в членове 8 и 9 и в настоящата глава;
- б) улесни чрез посредничество доброволното разрешаване на въпросите, свързани със защитата на личността или имуществото на детето, в случаи, за които конвенцията е приложима;
- в) предостави по молба на компетентен орган от друга договаряща държава помощ при разкриване местонахождението на дете, когато изглежда, че детето се намира на територията на замолената държава и има нужда от защита.

Член 32

По мотивирана молба на централния орган или друг компетентен орган в договарящата държава, с която детето има близка връзка, централният орган на договарящата държава, в която детето има обичайното си местопребиваване, или директно, или чрез обществени или други органи следва:

- а) да предостави доклад за положението на детето;
- б) да изиска от компетентния орган на своята държава да проучи необходимостта от вземане на мерки за закрила на личността или имуществото на детето.

Член 33

1. Ако орган, който има компетентност по силата на членове от 5 до 10, възнамерява да настани детето в приемно семейство

или в институция, или под грижите на *kafala* или на аналогичен институт, и ако такова настаняване на детето или осигуряване на грижи следва да се осъществи в друга договаряща държава, този орган предварително се консултира с централния орган или с друг компетентен орган на тази държава. За целта той изпраща доклад за детето заедно с причините, налагащи предлаганото настаняване на детето в институция или приемно семейство.

2. Решението за настаняване или за осигуряване на грижи може да се вземе в молещата държава само ако централният орган или друг компетентен орган на замолената държава е одобрил настаняването или осигуряването на грижи, имайки предвид висшия интерес на детето.

Член 34

1. Когато е предвидено да бъде взета мярка за закрила, компетентните органи по конвенцията, ако положението на детето налага това, могат да отправят молба до всеки орган на друга договаряща държава, който притежава нужната за защитата на детето информация, да им я предостави.

2. Всяка договаряща държава може да декларира, че молбите по параграф 1 се предават само чрез нейния централен орган.

Член 35

1. Компетентните органи на договарящата държава могат да отправят молба до органите на друга договаряща държава за помощ при изпълнението на взети по силата на настоящата конвенция мерки за закрила, особено за осигуряване на ефективно упражняване на правото на лични отношения с детето, както и на правото за поддържане на редовни и директни контакти.

2. Органите на договарящата държава, в която детето няма обичайно местопребиваване, могат по молба на родител, който живее в тази държава и който желае да получи или да запази правото си на лични отношения с детето, да съберат сведения или доказателства и да се произнесат относно това, дали този родител е подходящ, за да има право на лични отношения, и при какви условия може да се осъществи това право. Орган, който е компетентен на основание членове от 5 до 10 да се произнесе относно правото на лични отношения с детето, следва, преди да се произнесе, да обсъди и вземе предвид тези сведения, доказателства и заключения.

3. Орган, който е компетентен на основание членове от 5 до 10 да се произнесе за правото на лични отношения, може да спре процедурата до приключване на процедурата, предвидена в параграф 2, по-специално ако той е сезиран с молба за промяна или отнемане на право на лични отношения, получени в държавата на предишното обичайно местопребиваване на детето.

4. Нищо в настоящия член не възпрепятства орган, имащ компетентност на основание членове от 5 до 10, да вземе временни мерки в очакване на произнасянето по молбата, отправена съгласно параграф 2.

Член 36

В случай че детето е изложено на сериозна опасност, компетентните органи на договарящата държава, в която са взети мерките за закрила на детето или се обмислят такива, ако са уведомени, че местопребиваването на детето е променено или че детето се намира в друга държава, уведомяват органите на тази друга държава за съществуващата опасност и за взетите или обмисляните мерки.

Член 37

Един орган не може да иска и да предоставя информация по настоящата глава, ако при предприемане на такива действия има вероятност да се постави в опасност личността или имуществото на детето или да се постави под сериозна заплата свободата или животът на член на семейството на детето.

Член 38

1. Централните органи и другите обществени органи на договарящите държави поемат своите собствени разходи при прилагане на разпоредбите на настоящата глава, без това да възпрепятства налагането на разумни такси за предоставяне на услуги.

2. Всяка договаряща държава може да сключи споразумения с една или повече други договарящи държави относно разпределението на разходите.

Член 39

Всяка договаряща държава може да сключи споразумения с една или повече други договарящи държави за подобряване прилагането помежду им на разпоредбите на настоящата глава. Държавите, които са сключили подобни споразумения, предоставят копия от тях на депозитаря по конвенцията.

ГЛАВА VI

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 40

1. Органите на договарящата държава, в която детето има обичайно местопребиваване, или на договарящата държава, в която е взета мярка за защита, могат да предадат на лицето, на което са присъдени родителски права, или на лицето, на което е поверена защитата на личността или имуществото на детето, по негова молба сертификат, удостоверяващ в какво качество това лице е оправомощено да действа и предоставените му права.

2. Качеството и правата, посочени в сертификата, се смятат за неотмени за това лице, ако липсват доказателства за обратното.

3. Всяка договаряща държава определя органите, компетентни да издадат сертификата.

Член 41

Личните данни, събрани или предадени по силата на конвенцията, се използват само за целите, за които са събрани или предоставени.

Член 42

Органите, на които е предоставена информация, осигуряват нейната поверителност в съответствие с правото на своята държава.

Член 43

Всички документи, изпратени или доставени по силата на настоящата конвенция, се освобождават от легализация или други аналогични формалности.

Член 44

Всяка договаряща държава може да определи органите, до които следва да бъдат изпращани молбите по членове 8, 9 и 33.

Член 45

1. Определените органи по членове 29 и 44 се съобщават на Постоянното бюро на Хагската конференция по международно частно право.

2. Декларацията, посочена в член 34, параграф 2, се прави пред депозитаря на конвенцията.

Член 46

Договаряща държава, в която се прилагат различни правни системи или групи от правила за закрила на детето и неговото имущество, не е длъжна да прилага разпоредбите на конвенцията по отношение на конфликти, касаещи единствено тези различни правни системи или групи от правила.

Член 47

По отношение на държава, в която в различни териториални единици се прилагат две или повече правни системи или законови правила във връзка с материя, разглеждана в настоящата конвенция:

1. под обичайно местопребиваване в тази държава се разбира обичайно местопребиваване в териториалната единица;

2. под присъствие на детето в тази държава се разбира присъствие в териториалната единица;

3. под местонахождение на имущество на детето в тази държава се разбира местонахождение на имуществото на детето в териториалната единица;

4. под държава, на която детето е гражданин, се разбира териториалната единица, определена от законите на тази държава, или при отсъствие на съответни правила — териториалната единица, с която детето има най-близка връзка;
5. под държава, чиито органи са сезирани с молба за развод или разяла със съдебно решение на родителите на детето, или за прекратяване на техния брак, се разбира териториалната единица, чиито органи са сезирани с подобна молба;
6. под държава, с която детето има близка връзка, се разбира териториалната единица, с която детето има такава връзка;
7. под държава, в която детето е прехвърлено или в която е задържано, се разбира съответната териториална единица, в която детето е прехвърлено или в която е задържано;
8. под структури или органи на тази държава, различни от централните органи, се разбират тези, които са овластени да действат в съответната териториална единица;
9. под закон, процедура или орган на държавата, в която е взета мярка, се разбира закон, процедура или орган на териториалната единица, в която е взета такава мярка;
10. под закон, процедура или орган на замолената държава се разбира закон, процедура или орган на териториалната единица, в която се иска признаване или изпълнение.

Член 48

С цел определяне на приложимото право по глава III по отношение на държава, която се състои от две или повече териториални единици, всяка от които има своя собствена правна система или група от правила по отношение на материята, обхваната от настоящата конвенция, се прилагат следните правила:

- а) ако са налице правила в тази държава, посочващи законодателството на коя териториална единица е приложимо, прилага се законодателството на тази единица;
- б) при отсъствие на такива правила се прилага правото на съответната териториална единица, така както е дефинирано в член 47.

Член 49

С цел определяне на приложимото право съгласно глава III по отношение на държава, която се състои от две или повече териториални единици, приложимо към различни категории лица

във връзка с материята, обхваната от настоящата конвенция, се прилагат следните правила:

- а) ако има в сила правила в такава страна, посочващи кой измежду тези закони е приложим, приложим е именно този закон;
- б) при отсъствие на такива правила се прилага правната система или групата правила, с които детето има най-тясна връзка.

Член 50

Настоящата конвенция не засяга Конвенцията от 25 октомври 1980 г. за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца в отношенията между страни по двете конвенции. От друга страна, нищо не възпрепятства разпоредбите на настоящата конвенция да бъдат приложени с цел връщане на дете, което е било неправомерно прехвърлено или задържано, или получаване на право на лични отношения.

Член 51

В отношенията между договарящите държави настоящата конвенция заменя Конвенцията от 5 октомври 1961 г. относно правомощията на органите и приложимото законодателство по отношение защита на малолетни лица и Конвенцията за настоящичеството на малолетни лица, подписана в Хага на 12 юни 1902 г., без това да засяга признаването на мерки, предприети по силата на Конвенцията от 5 октомври 1961 г., посочена по-горе.

Член 52

1. Конвенцията не засяга международни договори, по които договарящите държави са страни и които съдържат разпоредби по материя, регламентирана от конвенцията, освен ако държавите — страни по такъв договор, не декларират обратното.

2. Конвенцията не засяга възможността за една или повече договарящи държави да сключат споразумения, които съдържат по отношение на деца, обичайно пребиваващи в някоя от държавите, страни по такива споразумения, разпоредби по въпроси, които се решават от настоящата конвенция.

3. Сключените споразумения от една или повече договарящи държави по въпроси, които са в сферата на настоящата конвенция, не засягат в отношенията на тези държави с други договарящи държави прилагането на разпоредбите на настоящата конвенция.

4. Предходните параграфи се прилагат също спрямо еднородни закони на базата на специални връзки от регионално или друго естество между съответните държави.

Член 53

1. Конвенцията е приложима за мерки, които са взети в дадена държава, след като конвенцията е влязла в сила за тази държава.
2. Конвенцията е приложима за признаване и изпълнение на мерки, взети след нейното влизане в сила, между държавата, в която са взети тези мерки, и замолената държава.

Член 54

1. Всяко съобщение, изпратено до централния орган или до друг орган на договаряща държава, е на оригиналния език и е придружено от превод на официалния език или на един от официалните езици на другата държава, а ако това не е възможно — с превод на френски или английски език.
2. От друга страна, договарящата държава може, като направи резерва в съответствие с член 60, да възрази срещу употребата на френски или английски език, но не и срещу двата езика.

Член 55

1. Договарящата държава може в съответствие с член 60:
 - а) да запази компетентността на своите органи за вземане на мерки, насочени към защита на имуществото на детето, намиращо се на нейна територия;
 - б) да запази правото си да не признае родителски права или мярка, доколкото тя е несъвместима с мярка, предприета от нейните органи във връзка с това имущество.
2. Резервата може да се ограничава до определени категории собственост.

Член 56

Генералният секретар на Хагската конференция по международно частно право свиква периодично Специална комисия, за да се проучи практическото действие на конвенцията.

ГЛАВА VII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 57

1. Конвенцията е открита за подписване от държавите, които са били членки на Хагската конференция по международно частно право по време на осемнадесетата ѝ сесия.
2. Тя подлежи на ратификация, приемане или утвърждаване и документите за ратификацията, приемането или утвърждаването се депозират в Министерството на външните работи на Кралство Холандия, депозитар по конвенцията.

Член 58

1. Всяка друга държава може да се присъедини към Конвенцията след нейното влизане в сила в съответствие с член 61, параграф 1.
2. Документът за присъединяване се изпраща на депозитаря.

3. Такова присъединяване поражда действие само в отношенията между присъединяващата се държава и тези договарящи се държави, които не са направили възражение срещу нейното присъединяване през шестте месеца след получаването на известието, посочено в член 63, буква б). Такова възражение може също да бъде повдигнато от държавите по времето, когато те ратифицират, приемат или утвърждават конвенцията след присъединяване. Това възражение се довежда до знанието на депозитаря.

Член 59

1. Ако една държава има две или повече териториални единици, в които са приложими различни правни системи по отношение на въпросите, които се разглеждат от настоящата конвенция, тя може по време на подписването, ратифицирането, приемането, утвърждаването или присъединяването да декларира, че конвенцията се разпростира до всички нейни териториални единици или само до една или повече от тях и може да измени тази декларация по всяко време, като направи друга декларация.
2. Всяка такава декларация се довежда до знанието на депозитаря и по изричен начин определя териториалните единици, за които конвенцията е приложима.

3. Ако една държава не направи декларация съгласно настоящия член, конвенцията се разпростира до всички териториални единици на тази държава.

Член 60

1. Всяка договаряща държава може не по-късно от момента на ратифицирането, приемането, утвърждаването или присъединяването или по времето, когато прави декларация по смисъла на член 59, да направи една или и двете от резервите, предвидени в член 54, параграф 2 и член 55. Не се допускат никакви други резерви.
2. Всяка държава може по всяко време да оттегли резервата, която е направила. Оттеглянето се довежда до знанието на депозитаря.
3. Резервата прекратява действието си на първия ден от третия календарен месец след уведомяването, посочено в предходния параграф.

Член 61

1. Конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца след изтичането на трите месеца след депозирането на третия документ за ратификация, приемане или утвърждаване, посочен в член 57.
2. След тази дата конвенцията влиза в сила:
 - а) за всяка държава, ратифицирала, приела или утвърдила впоследствие конвенцията, на първия ден от месеца след изтичането на трите месеца след депозирането на нейния документ за ратификация, утвърждаване или присъединяване;
 - б) за всяка присъединяваща се държава — на първия ден от месеца след изтичането на трите месеца след изтичането на периода от шест месеца, предвиден в член 58, параграф 3;
 - в) за териториална единица, за която конвенцията е влязла в сила в съответствие с член 59 — на първия ден от месеца след изтичането на трите месеца след уведомлението, посочено в споменатия член.

Член 62

1. Всяка държава — страна по конвенцията, може да я денонсира чрез уведомление в писмен вид, адресирано до депозитара. Денонсирането може да бъде ограничено до определени териториални единици, за които конвенцията е приложима.
2. Денонсирането влиза в сила на първия ден от месеца след изтичането на дванадесет месеца след получаване на уведомлението от депозитара. Ако в уведомлението е посочен по-дълъг период за влизане в сила на денонсирането, последното влиза в сила след изтичането на този по-дълъг период.

Член 63

Депозитарят уведомява страните — членки на Хагската конференция по международно частно право, и държавите, които са се присъединили в съответствие с член 58, за следното:

- а) подписването, ратификациите, приемането и утвърждаването, посочени в член 57;
- б) присъединяванията и направените възражения срещу присъединяванията, посочени в член 58;
- в) датата, на която конвенцията ще влезе в сила в съответствие с член 61;
- г) декларациите, посочени в член 34, параграф 2 и член 59;
- д) споразуменията, посочени в член 39;
- е) резервите, посочени в член 54, параграф 2 и член 55, и оттеглянията, посочени в член 60, параграф 2;
- ж) денонсираната, посочени в член 62.

В уверение на което долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха настоящата конвенция.

Съставена в Хага на 19 октомври 1996 г. на английски и френски език, като и двата текста имат еднаква сила, в един екземпляр, който ще бъде депозиран в архивите на правителството на Кралство Холандия и заверено копие от него ще бъде предадено по дипломатически път на всяка държава, която е била членка на Хагската конференция по международно частно право на осемнадесетата ѝ сесия.